

BALKBRUG: TOEN & NU

BALKBRUG/OMMERSCHANS: ONS ERFGOED IN OVERIJSSEL
ROUTE 12 km

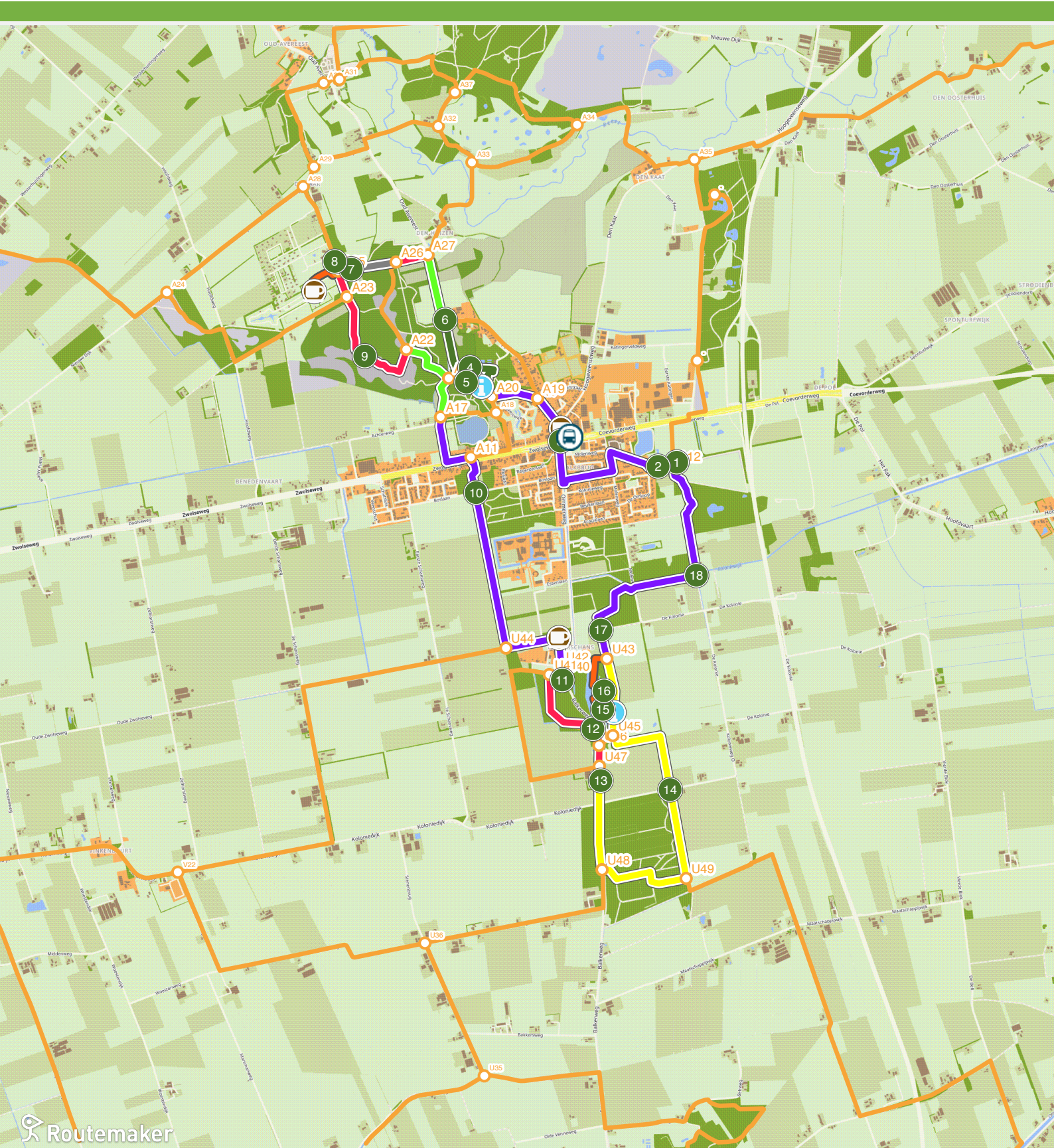

Het aloude 'groene hart' met haar voormalige kolonielanen in de dorpskern Balkbrug (gemeente Hardenberg) en het buurtschap Ommerschans (gemeente Ommen) kent een rijke geschiedenis. De natuurgebieden, waaronder Haardennen, staan onder beheer van Landschap Overijssel.

Groep Si-Es-An / Reestdal. Routebeheer Landschap Overijssel.

Balkbrug: Toen & Nu

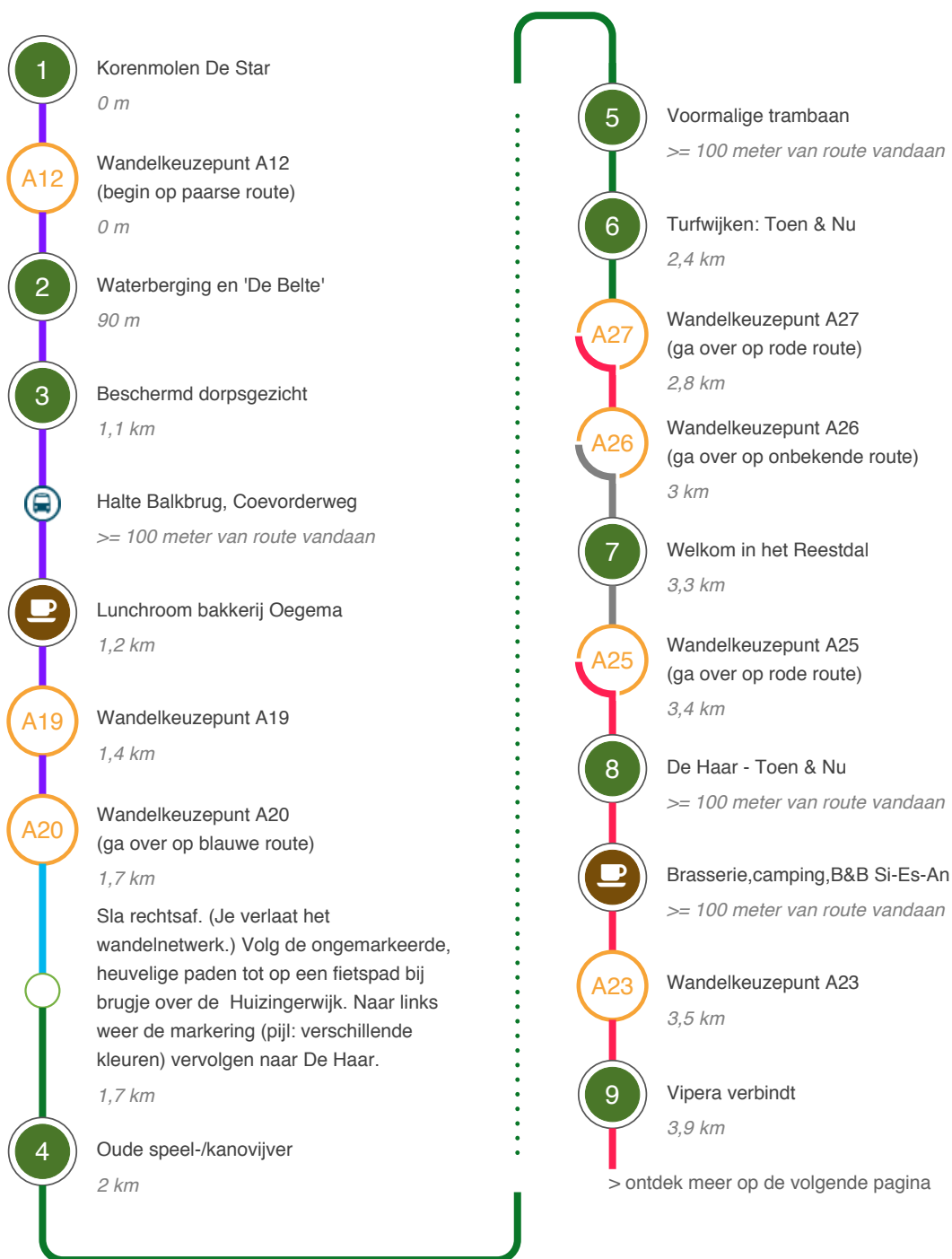
Balkbrug/Ommerschans: ons erfgoed in Overijssel

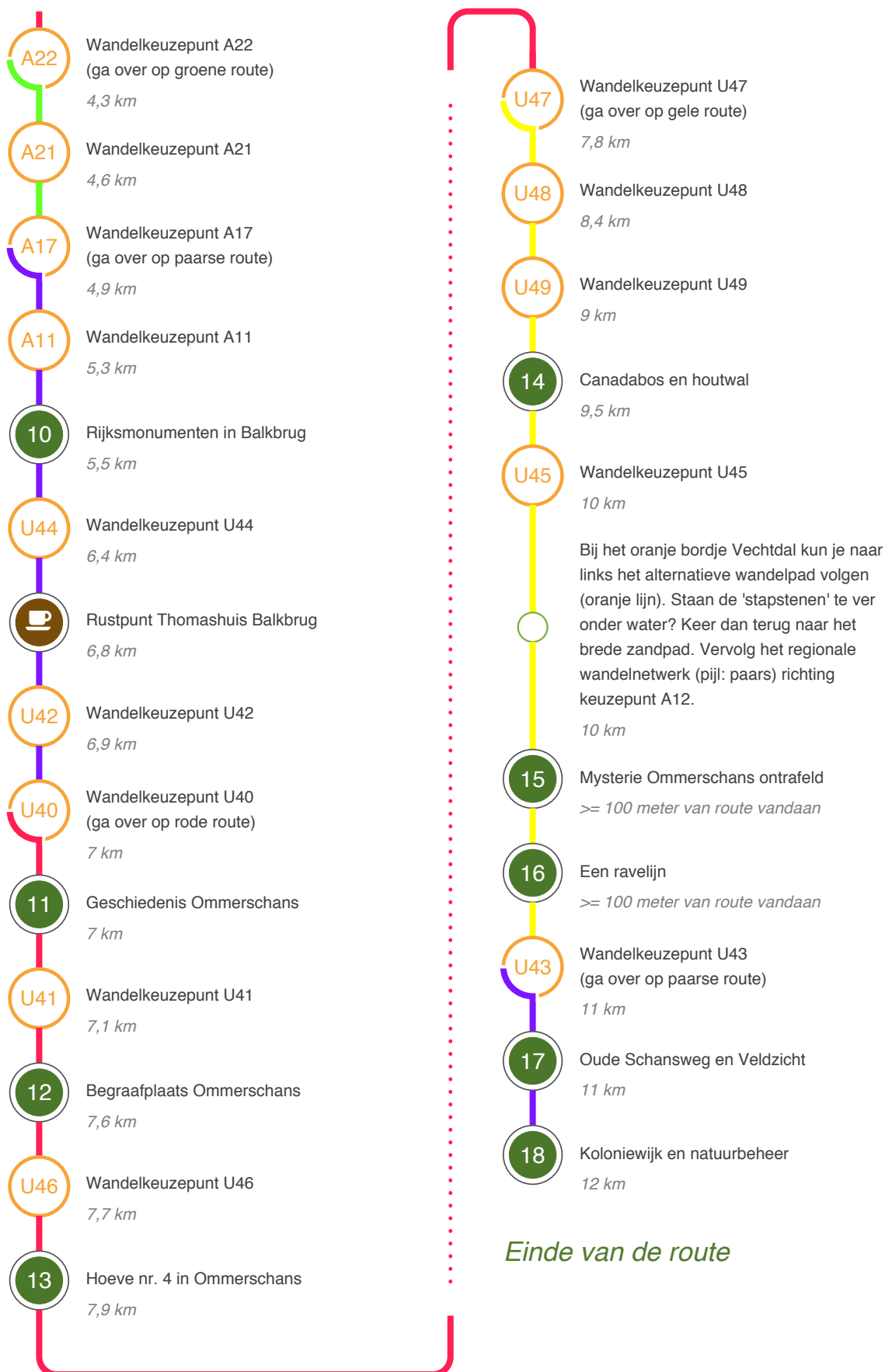
Balkbrug: Toen & Nu

Hoe kom ik bij het startpunt?

Startpunt (1): streekwinkel molen De Star aan De Omloop 16 in Balkbrug. Molen elke zaterdag van 10-16uur geopend (en als de wieken draaien). Startpunt (2): De Haar, 7701 PK Balkbrug. Rondwandeling 12km: volg vanaf keuzepunt A25 de rode pijl richting A23. Startpunt OV-reizigers in Balkbrug centrum. Er is een lijnbus vanaf NS station Zwolle en Coevorden / station Ommen. Volg vanaf de uitstap de paarse pijl naar keuzepunt A19 / infobord wandelnetwerk 'Balkbrug'.

Vervolg route

Balkbrug: Toen & Nu

12 km

1

Korenmolen De Star

(link)

Historie molen de Star

De molen aan de Koloniewijk, een zijwijk van kanaal 'De Dedemsvaart', is gebouwd in 1848. Vanaf de kruising Balkbrug had je toen zicht op de molen. Om graan te lossen kon men met een puntertje tot in de molen varen. In 1974 is de molen verplaatst naar de huidige locatie.

<https://www.molendatabase.nl/nederland/mol-en.php?nummer=763> (Geschiedenis molen)

Het Magazijn

Het Magazijn is oorspronkelijk gebruikt als opslagplaats voor onderhoudsmaterialen voor kanaal 'De Dedemsvaart' en stond dichtbij de molen. Na het dempen van het kanaal is 'Het Magazijn' verplaatst naar de huidige locatie. Het Magazijn en korenmolen 'De Star' zijn industriële monumenten.

Hedendaagse bedrijvigheid...

Vrijwilligers van molen 'De Star' en hun vrienden houden de geschiedenis levend en organiseren regelmatig activiteiten! O.a. op de Nationale Molendag (in mei), Open Monumentendag (in september) en tijdens plaatselijke wandel- en fiets-evenementen.

<http://www.molendestar.nl/~wp-molendestar/> (Openingstijden molen)

Streekproducten molenwinkel

In principe is molen 'De Star' op elke zaterdag van 10 tot 16 uur geopend, zo ook het winkeltje in 'Het Magazijn' met streekproducten (meel / bakproducten, kaassoorten van 'De Weldaad' en droge worst van boerderij Uut 't Veld). Er is dan ook een (warme) consumptie mogelijk.

Waterberging en 'De Belte'

Aanleg waterberging

November 2018: de gemeente Hardenberg heeft een stuk grond aangekocht naast de volkstuintjes ter grootte van ongeveer 2.750 vierkante meter. Hier werd een verdieping gemaakt zodat het overtollige water vanuit de wadi, via een nog aan te leggen waterafvoer, naar de nieuwe berging kan stromen.

Begin 2019: deze waterberging werd tevens aangesloten op de nabijgelegen visvijver 'De

Belte' zodat het daar overtollige water, ook naar de berging kan. Tevens wordt er een aansluiting gemaakt op de bestaande sloot halverwege het weiland en nabij korenmolen De Star.

<https://www.hardenberg.nl/nieuws/artikel/start-realisatie-nieuwe-en-cruciale-stuw-in-balkbrug> (Lees meer)

Nieuw groengebied

Naast de waterberging zijn nieuwe bomen en struiken aangeplant waardoor er een nieuw groengebied ontstaat. Het is dan ook mogelijk om langs de waterberging naar het pad om visvijver 'De Belte' te wandelen. Eind 2022; realisatie van een stuw aan de zuidkant van Balkbrug, nabij Veldzicht is afgerond.

Ontstaan visvijver 'De Belte'

De huidige visvijver 'De Belte' is eind jaren 60 ontstaan, dit is een zandafgraving waarbij het zand gebruikt is voor het dempen van het kanaal 'De Dedemsvaart'.

<https://hsvbalkbrug.mijnhengelsportvereniging.nl/de-viswateren/de-belte-de-korte-spruit.html>
I (Informatie visvijver (link))

Beschermd dorpsgezicht

Balkbrug vanaf de 19e eeuw

Vroeger was dit gebied een onafzienbare vlakte met heide en in de lagere delen veenplassen. Voor de turfwinning werden in de 19e eeuw 'wijken' gegraven om het veen te ontwateren en gestoken turf af te voeren. Er ontstond bebouwing langs kanaal De Dedemsvaart in de voormalige gemeente Avereest.

Eén van de drie belangrijke wegen die van het zuiden naar het noorden van ons land

liep, moest vanwege de aanleg van kanaal De Dedemsvaart van een brug voorzien worden. Deze brug kreeg een speciale functie, namelijk een beweegbare balk; 'de balkbrug'. Zo komt het dorp aan zijn historische naam.

Meer weten,, klik op de link.

<http://www.bonmama.nl/> (Voormalige gemeente Avereest)

Balkbrug, gezichtsbepalend

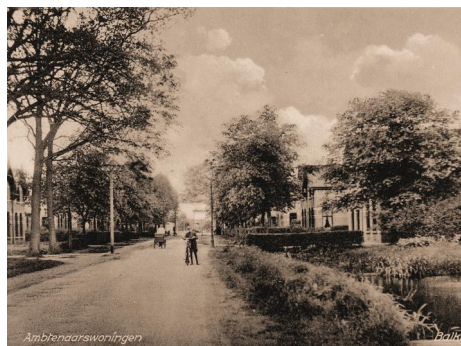
Waarden beschermd dorpsgezicht: op 24 november 2011 is een gebied aan de zuidkant van Balkbrug aangewezen als beschermd dorpsgezicht. Het beschermde gebied omvat het centrale, meest gave deel van de negentiende eeuwse, orthogonale veenontginningen in Ommerschans van de Maatschappij van Weldadigheid.

[https://digitaleplannen.hardenberg.nl/NL.IMR
O.0160.0000BP00006-VG01/t_NL.IMRO.016
0.0000BP00006-VG01_4.2.html](https://digitaleplannen.hardenberg.nl/NL.IMR.O.0160.0000BP00006-VG01/t_NL.IMRO.0160.0000BP00006-VG01_4.2.html) (Waarden 'Beschermd Balkbrug')

Verbinding met de Ommerschans

Komende vanaf de brug, in het vroegere hart van Balkbrug, ging men over Ommerweg richting buurtschap Ommerschans, Witharen naar Ommen. Op de foto: één van de vele 'wijken' die een verbinding had met het Kanaal 'De Dedemsvaart'. Er rest nu nog een gedeelte in het beschermd dorpsgezicht Balkbrug.

Maak een tijdreis van 200 jaar

Klik op de link '200 jaar topografie' en maak een tijdreis van 200 jaar door de Nederlandse kaart en de omgeving van de voormalige gemeente Avereest. Hedendaags, vanaf het jaar 2001, gemeente Hardenberg.

<https://www.topotijdreis.nl/> (200 jaar topografie)

Maatschappij van Weldadigheid

Vanaf 1848 werd het graan gemalen door molen 'De Star' in Balkbrug, waarvoor Jan ten Kate een overeenkomst had getekend met de Maatschappij van Weldadigheid. Er werd grond afgestaan om doormiddel van een te graven kanaal vanaf de Ommerschans verbinding (zijkanaal) te maken met De Dedemsvaart.

<https://www.kolonienvanweldadigheid.eu> (Geschiedenis komt tot leven...)

Kunstwerk symboliseert kanaal

Kunstwerk Balkbrug (Vechtdalverbinding)
2021: De drukke N377 kruist Balkbrug in het hart. Dit ontwerp voorziet in een onderdoorgang voor het snelverkeer zodat de twee helften van het dorp weer beter met elkaar in verbinding komen. Het ontwerp (A&E architecten) symboliseert het voormalige kanaal.

<https://www.ae-architecten.nl/onderdoorgang-balkbrug.html> (Lees meer)

Lunchroom bakkerij Oegema

Lunchroom bakkerij Oegema: voor koffie, thee, gebak en/of eenvoudige lunch.
Openingstijden: maandag t/m vrijdag: 8 tot 18 uur. Op zaterdag: 8 tot 16 uur.

<https://www.bakkerij-oegema.info/c-4638143/over-ons/> (Recente openingstijden)

Oude speel-/kanovijver

Toen: speel-/kanovijver

Het Heuveltjesbosbad in Balkbrug werd in 1937 aangelegd als speel-/kanovijver in de bosrijke omgeving genaamd Heuvelenbosch. Een prachtplek voor een recreatieplas, annex kanovijver. Kijk even naar rechts (achter het rasterwerk) de diepte in, dan zie je nog iets van de contouren van toen. Foto: HVA.

<https://www.hvavereest.nl/lezen-kijken/oude-j-aargangen/tweede-wereldoorlog/jeugherinneringen-vi/> (Jeugtherinneringen kanovijver)

Recreatieplas vanaf 1950

Het zwembad dat in de beginjaren 50 ontwikkelde zich als het Heuveltjesbosbad Balkbrug tot het prachtige, hedendaagse zwembad. In het jaar 2013-2015 werd het uitgeroepen als het mooiste zwembad van Nederland.

5

Voormalige trambaan

Historie trambaan

Waar je nu op loopt, een hoger gelegen recht (ruiter)pad, lag vroeger een trambaan (archieffoto's HVA). Er ging van 1905 een tram vanuit Balkbrug richting De Wijk/Meppel. Door de opkomst van de vrachtwagens werd rond 1947 de D.S.M. en de Spoorwegmaatschappij Balkbrug-Meppel opgeheven. Open de link.

<https://www.hvavereest.nl/lezen-kijken/oude-jaargangen/tweede-wereldoorlog/met-de-stoomtram/> (Met de Stoomtram naar ...)

6

Turfwijken: Toen & Nu

Turfwijken Toen & Nu

In vogelvlucht terug naar oude, historische wijken en de nog bestaande turf wijken en vaarten in de gemeente Avereest. Dankzij Baron Van Dedem is toen het kanaal De Dedemsvaart tot stand gekomen. Als gevolg hiervan moesten vele wijken worden gegraven om de gewonnen turf per schip af te voeren.

<https://www.hvavereest.nl/lezen-kijken/oude-jaargangen/schepen-en-hun-verhalen/varend-verleden-door-wijkend-verleden/> (Varend-Wijkend Verleden (link))

Wijken in Balkbrug

De Huizinger- en Haarwijk was 'toen' een van de vele kenmerkende wijken in het voormalige Schoutambt Avereest. (Westerhuizingerveld, den Huizen en de Haar, Oud-Avereest, Balkbrug, de Kolonie, den Kaat, den Oosterhuis, Strooiendorp.)
Bron: boek Wijkend Verleden, hist. ver. Avereest.

<https://www.hvavereest.nl/lezen-kijken/oude-jaargangen/straten-wegen-wijken/de-huizingerwijk/> (Lees meer over Huizingerwijk)

Film over turfsteken

Vroeger werd er van hoogveen brandstof gemaakt: turf. Grote gebieden zijn in enkele eeuwen afgegraven. Zodra het veen was verdwenen, trokken de mensen verder een nieuw hoogveengebied in. De bovenste veenlaag, de bolster, is niet bruikbaar als brandstof. Hoe dit gebeurde in 1938, open de link.

<https://www.youtube.com/watch?v=QK0trveqjhg> (Turfwinning (Drents Archief))

7

Welkom in het Reestdal

Welkom in het Reestdal

'Het Reestdal' kent een grote variatie aan landschapselementen waaronder de natuurgebieden van Landschap Overijssel en Het Drentse Landschap. Je waant je op sommige plekken in een openluchttheater waar achter ieder doorkijkje iets moois valt te ontdekken in het coulissenlandschap.

<https://landschapoverijssel.nl/natuurgebieden> (Beheer Landschap Overijssel)

Natuurlijk openluchttheater

Afhankelijk door welk natuurgebied je loopt; stuifduinen waarop hoge naaldbomen, het gemengde (loof/naald)bos, heidevelden en glooiende essen. In het voorjaar een tapijt aan geel bloeiende hooilanden langs het sterk meanderende en voormalige hoogveenbeek en grensrivier de Reest.

<https://hetreestdal.nl/?p=10251> (De Reest, vaak bedreigd)

Streekeigen landschap

Streekeigen bomen en struiken zijn soorten die van nature of vanuit cultuurhistorisch perspectief in een gebied voorkomen. Doordat de soorten zich al eeuwenlang aan de omstandigheden hebben aangepast, zijn ze beter bestand tegen bijvoorbeeld vorstperiodes en ziektes. Klik op de link.

<https://landschapoverijssel.nl/erfgoed/streekeigen-bomen-en-struiken> (Groen erfgoed: bomen/struiken)

De Haar - Toen & Nu

De Haar 5: Toen & Nu

De Haar en Westerhuizingerveld waren vroeger uitgestrekte, woeste gronden. Na verloop van tijd vestigden zich boeren in het gebied. Ze vormden samen een buur(t)schap en ontgonnen het land. Er kwamen kleine boerenbedrijven; zoals aan De Haar 5. Hedendaags een camping en Reestdal Outdoor.

<https://www.reestdaloutdoor.nl/> (Reestdal Outdoor)

De Haar 7: Toen & Nu

Vroeger zag dit gebied er heel anders uit. De schaapherder doolde vanaf buurtschap Den Huizen - op het erf zie je nog een monumentale schaapskooi - over de Haardennen tot in het Westerhuizingerveld (richting 't Staphorsterbos). Tegenwoordig vormt Brasserie de Boerderij het hart van camping Si-Es-An.

<https://www.si-es-an.nl/> (Camping Si-Es-An)

Streekproducten Reestdal

De kok(s) van Brasserie de Boerderij werken graag met de smaakvolle streekproducten, ook vegetarisch, uit het Reestdal. Informeer er gerust naar. Benieuwd naar alle streekproducten in het Vechtdal en Reestdal? Open de link Visit Regio Hardenberg.

<https://www.brasserie-de-boerderij.nl/> (Brasserie de Boerderij)

<https://www.visithardenberg.nl/streekproducten/> (Visit Regio Hardenberg (link))

Brasserie, camping, B&B Si-Es-An

Brasserie De Boerderij: voor koffie, thee, lunch of diner (streekproducten Reestdal) op het terrein van camping Si-Es-An in Balkbrug. Naast kamperen of het huren van een chalet is er ook een mogelijkheid tot B&B met hotelfunctie.

<http://www.brasserie-de-boerderij.nl/>
(Brasserie de Boerderij)

Routes Landschap Overijssel

Start je vanaf camping Si-Es-An met één van de (app) rondwandelingen of fietstochten van Landschap Overijssel? Verlaat dan het campingterrein en begin een route bij dit bord (foto) bij wandelkeuzepunt A25 aan De Haar 7.

<https://landschapoverijssel.nl/eropuit/routes>
(Routes Landschap Overijssel)

Vipera verbindt

Afname soortenrijkdom

In Europa zien we door o.a. ontginning, verbossing en bepaalde landbouwmethoden een forse afname van heide en hoogveen. Hierdoor hebben plant- en diersoorten als de adder, levendbarende hagedis, heideblauwtje en beenbreek het moeilijk. Meer weten over vlindersoorten, open de link.

<https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/heideblauwtje>
(Vlinders in Nederland)

Verbinden heideterrein

Om het leefgebied van dit soort bedreigde plant- en diersoorten uit te breiden, zijn hier in de afgelopen jaren via het project 'Vipera verbindt' verschillende heide- en hoogveenterreinen weer met elkaar verbonden.

Herstel

Inmiddels zien we bijzondere soorten als de adder (vipera), levendbarende hagedis en kamsalamander terugkomen. Ook verschillende plantensoorten als het heideblauwtje en klokjesgentiaan profiteren van de maatregelen.

<https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=15597> (Vipera verbindt, lees meer)

Rijksmonumenten in Balkbrug

Rijksmonumenten in Balkbrug

Boslaan 92 toont het laatste zogeheten Limiethuisje van kolonie Ommerschans, een Rijksmonument. Het werd bewoond door bewakers en hun gezinnen, die moesten voorkomen dat kolonisten konden ontsnappen. De Limiethuisjes stonden op strategische plekken (grens) in het 700 ha grote gebied.

<https://historischeprojecten.nl/geheugenvanhardenberg/> (Geheugen van Hardenberg (link))

Rijksmonument Boslaan/Ommerweg

Aan de Boslaan 13-35 en Ommerweg 7-17 en 10-28 staan nog een aantal zogeheten 'dienstwoningen'. Deze zijn rond 1910 ontworpen door gevangenisarchitect Metzelaar voor medewerkers van rijksopvoedingsgesticht Veldzicht. Klik op de link voor al de Rijksmonumenten in Balkbrug.

<https://rijksmonumenten.nl/monumenten/?provincie=overijssel&gemeente=hardenberg&woonplaats=balkbrug> (Rijksmonumenten in Balkbrug)

Dronkemanslaantje

Deze naam stamt uit de periode van de Maatschappij van Weldadigheid. Langs deze afgelegen weg gingen dronken kolonisten, na bezoek aan het café, terug naar de kolonie. Ondanks koloniegeld, alleen te gebruiken in de Ommerschans, lukte het sommigen toch om elders aan geld te komen voor drank.

<https://www.hvavereest.nl/lezen-kijken/oude-jaaargangen/ommerschans/ommerschans-4/>

(Dronkemanslaantje, lees meer)

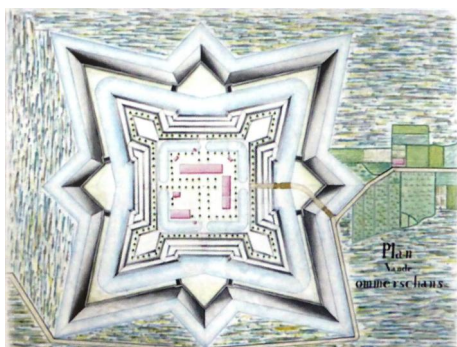
Rustpunt Thomashuis Balkbrug

Bij de voormalige kerk, nu het 'Thomashuis Balkbrug', een Rustpunt (minihoreca met selfservice). OPEN wanneer het hek ook geopend is. Bij het kraampje (selfservice) kun je iets (warms) nuttigen (prijslijst aanwezig).

https://www.rustpunt.nu/poi/?p_id=2780
(Thomashuis Balkbrug - Rustpunt)

Geschiedenis Ommerschans

Geschiedenis Ommerschans

Maar liefst drie cultuurhistorische tijdlagen brengen het (natuur) gebied 'De Ommerschans' als geschiedenis in beeld vanaf begin 17e eeuw tot heden. Na het openen van de linken, unieke verhalen....

Gezicht op het gesticht voor bedelaars binnen de Ommerschans in Avereest.

Ommerschans: Eerste tijdlaag

'De Ommerschans' is rond 1625 gebouwd ter verdediging tegen de Spanjaarden en in de loop van de tijd uitgebreid met bastions en ravelijnen. Vanaf 1740 dient het terrein ook als munitieopslagplaats, 'Lands Magazijnen'. Eind 18e eeuw nam de militaire functie af, het terrein ligt er verlaten bij.

<https://mijnstadmijndorp.nl/app/vereniging-de-ommerschans/verhalen/toegang-tot-historische-bronnen-bedelaarskolonie-ommerschans> (Geschiedenis Ommerschans, link)

"Ze komen eraan!" Zo moet het in 1672 geklonken hebben op de schans van Ommen. In dat jaar viel de Munsterse bisschop Bernard van Galen, ook wel bekend als Bommen Berend, Overijssel binnen met een groot leger met 42.000 man voetvolk en 17.000 ruiters.

Ommerschans: Tweede tijdlaag

Ooit was hier de toegangspoort tot de onvrije kolonie Ommerschans (1818-1888). Hedendaags geïllustreerd op het punt waar een grote foto van 'De Ommerschans' staat. Beluister ook het verhaal Werelderfgoed 2018 of via de Verhalenpaal die op de parkeerplaats staat nabij de replica van het kanon.

<https://www.youtube.com/watch?v=iyqp1O3y4pk&t=66s> (Video Werelderfgoed 2018)

Deze 'onvrije' kolonie was onderdeel van de Maatschappij van Weldadigheid, een maatschappelijk experiment bedacht door Johannes van den Bosch. Het gebouw, 100 x 100 vierkante meter in omtrek, bood plaats aan 1200 bedelaars.

Ommerschans: Derde tijdlaag

Eind 2007 is op initiatief van Staatsbosbeheer en de vereniging De Ommerschans het participatieproces ingezet. Deze samenwerking heeft geresulteerd in een visiedocument en werd opgesteld op 6 januari 2009. De derde tijdlaag: een balans om o.a. de cultuurhistorie en natuur te bewaren.

<https://bureau-maris.nl/projecten/ommerschans-ommen/> (Participatieproces

Ommerschans)

<https://www.staatsbosbeheer.nl/natuurgebieden/vechtdal/over-het-vechtdal>
(Staatsbosbeheer Ommerschans)

Gidswandeling door Ommerschans

Bij het 'kanon' staat ook een verhalenpaal. Trap rustig op het pedaal om het verhaal over dé Ommerschans met haar roerige tijden te beluisteren. Klik op de link voor nog meer verhalenpalen in het Vechtdal / Reestdal. Ook is het mogelijk tot een gidswandeling door 'De Ommerschans'.

<https://www.vechtdaloverijssel.nl/zien-doen/kunst-en-cultuur/landlopers-bedelaars-en-zwerwers/> (Gidswandeling door Ommerschans)

Wandelnetwerk & Verhaalpalen

In het jaar 2010 was in Gramsbergen de aftrap van het regionale wandelnetwerk in het Vechtdal, provincie Overijssel. Met de markeringen in het veld (pijl in verschillende kleuren en van keuzepunt naar keuzepunt) stel je je eigen route samen. In het najaar 2021 is het wandelnetwerk vernieuwd.

<https://www.vechtdaloverijssel.nl/alle-routes/fietsen/verhalenpalen/> (Verhalenpalen in het

Vechtdal)

12

Begraafplaats Ommerschans

Historische begraafplaats

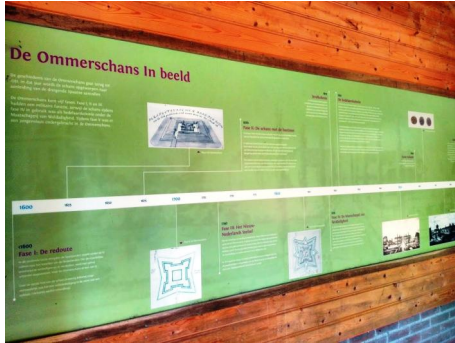
De omheinde begraafplaats van bedelaarskolonie Ommerschans is in 1821 in gebruik genomen. Het voorste gedeelte is de laatste rustplaats van de ambtenaren van de kolonie, het achterste gedeelte was voor de kolonisten. De witte kruisen zijn geplaatst op de graven van overledenen van kliniek Veldzicht.

<https://www.dodenakkers.nl/artikelen-overzicht/begraafplaatsen/begraafplaatsen-in-overijssel/ommerschans.html> (Lees meer over Dodenakkers)

Informatiehut Ommerschans

Op het fundament van het voormalige baarhuisje is een Informatiehut geplaatst door stichting participatieproject 'De Ommerschans' met een robuuste houten bank (voor de wandelaar(s)).

13

Hoeve nr. 4 in Ommerschans

Historie Hoeve Nr 4

Dit is één van de 21 hoeves uit de voormalige kolonie Ommerschans. Na sluiting van de kolonie, werd de boerderij als zuivelhoeve in gebruik genomen voor jongens van rijksopvoedingsgesticht Veldzicht (1894-1930). Nu is het eigendom van familie Hiemstra. Zij runnen een biologisch melkveebedrijf.

Plattegrond Ommerschans, circa 700 hectare groot (rond 1818) met limiethuisjes (rode blokjes) op strategische punten (bewaking) en circa 20 hoeve's (lichtbruine blokjes), waarvan er nu nog een aantal zijn, zoals deze hoeve Nr.4 aan Balkerweg 72. Bron: RAAP-Rapport 2216, 2010.

Smederij Bart Hiemstra

Pal naast de historische kolonieboerderij bevindt zich smederij Hiemstra. De jonge Bart Hiemstra is zeer gedreven om het oude smedenambacht in ere te houden. Locatie is niet te bezoeken.

<http://www.smederijhiemstra.nl/> (Lees meer over de smederij)

Canadabos en houtwal

De naam 'Canadabos'

De naam 'Canadabos' was al ver voor de tweede wereldoorlog bekend. Men vermoedt dat de naam 'Canadabos' ontleend is aan de arbeiders die hier te werk werden gesteld. Gezien de lange weg naar dit ondoordringbare dennenbos, werd al gauw gezegd: 't is net de weg naar Canada'. Maar wat is het?

<https://www.oudommen.nl/op-zoek-naar-36/> (Lees snel verder ...)

Houtwal

Een houtwal werd aangelegd om vee en wild te keren en als eigendomsgrens voor de boer. Zo'n houtwal wordt ook wel wildwal of eswal genoemd, of 'oude veedrift'; een zandweg die tussen dorpen en heidevelden of graslanden in lagere delen van een gebied liep, zoals 'Ommermoer'. Klik op deze link.

<https://www.kolonienvanweldadigheid.eu/bezoek/de-ommerschans>
(Landschapsgeschiedenis kolonie)

Deze houtwal, een verbindingspad door Ommerschans, valt onder het privéterrein van de fam. Hiemstra. Het is een gemarkeerd pad (pijl: geel) van het regionale wandelnetwerk waarop wandelaars van harte welkom zijn.

<https://www.leestekensvanhetlandschap.nl/houtwal> (Leestekens van het landschap)

Mysterie Ommerschans ontrafeld

Mysterie Ommerschans ontrafeld

Met het uitdiepen van grachten, herstel van het ravelijn, het plaatsen van verhaalpalen en 'stepping stones' in de gracht werd de rijke geschiedenis van de voormalige vesting de Ommerschans weer zichtbaar gemaakt. In de punt van het ravelijn is het verhaal te beluisteren.

Een ravelijn

Oude ravelijn in ere hersteld

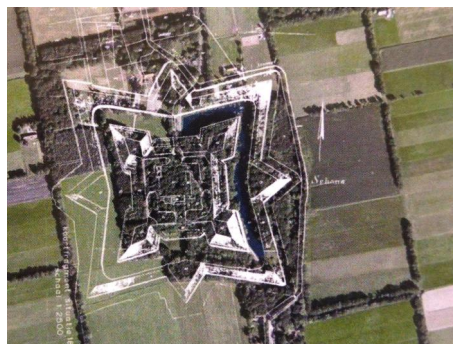
In ere hersteld, de oude ravelijn uit de achttiende eeuw. Deze ravelijn, een driehoekig buitenwerk van de vesting, heeft een licht oplopend vlak waarachter de manschappen beschermd stonden opgesteld en is omgeven door een ravelijnsgracht. Trap op 't pedaal voor de geschiedenis 'Ommerschans'.

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Ravelijn> (Betekenis 'Ravelijn' (link))

Oude Schansweg en Veldzicht

Oude Schansweg

Rond 1740 vond de uitbreiding plaats van de verdedigingsschans tot een van de grotere munitieopslagplaatsen van Nederland. De doorgaande route van het zuiden naar het noorden van Nederland liep om de schans heen. In 1832 was het (halfverharde) zandpad (wat nu Oude Schansweg is) de verbindingsweg.

<https://historischeprojecten.nl/geheugenvanherdenberg/oude-huisplaatsen/huisplaatsen-te-balkbrug/veldzichtlaan-1/> (Archieven 'Villa Erica' (link))

Tuinen Veldzicht

Het enige overblijfsel van de voormalige tuin van het Rijksopvoedingsgesticht Veldzicht is de hedendaagse lange rode stenen muur waar de fruitbomen langs werden geleid. Fruit was vroeger een luxe product, kwajongens uit de buurt klommen daarom soms over de muur om te jatten. Maar of het smaakte?

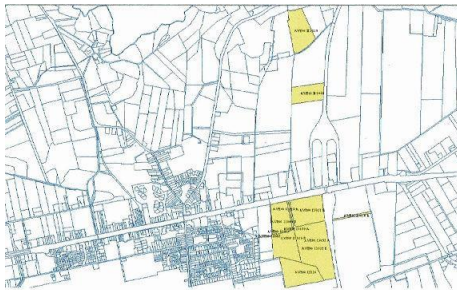
Koloniewijk en natuurbeheer

Koloniewijk

De naam herinnert aan de kolonie 'Ommerschans' van de 'Maatschappij van Weldadigheid'. Klik op de link om kennis te maken met alle zeven koloniën (Drenthe, Overijssel, België). De koloniewijk is nu een afwateringssloot.

https://www.rug.nl/research/kenniscentrum-landschap/voor-studenten/masterscripties/mas_cr_r_pielman_landschap_ommerschans_2018.pdf (Historische gelaagdheid (link))

Natuurbeheer landschap

Landschap Overijssel beheert de kleinschalige bosjes en graslanden (op de kaart geel gemarkeerd) rond de monumentale korenmolen De Star. Een achtkantige stellingmolen. Via de grondwaterstand, kunnen we op een positieve manier invloed uitoefenen op de natuur.

<https://landschapoverijssel.nl/streekeigen-landbouw> (Streekeigen landbouw (link))